

มรดกโลก!!!!..ลืกลืม...ประเพณีร้อน 'มรดกโลก' เป็น..แล้ว 'ได้อะไร?'

นำเสนอเมื่อ : 22 ก.ย. 2552

กรณี “ปราสาทพระวิหาร” หรือปราสาทเขาพระวิหาร ที่อยู่ในเขตประเทศกัมพูชา และทางกัมพูชาได้ดำเนินการเพื่อจะให้ได้รับการจดทะเบียนเป็น “มรดกโลก” ไม่เพียงเป็น “ประเด็นอ่อนไหว” ระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา แต่ในไทยเองยังเป็น “ประเด็นร้อน” ที่ถูกหยิบยกมาไขเขยารัฐบาล สมคร สุนทรเวช ด้วย

ประเด็นการเมือง...ก็ต้องตามดู-รอดูกันไปว่าจะอย่างไร ?

แต่ “เป็นมรดกโลกแล้วได้อะไร ?” มีคำตอบที่ไม่ต้องรอ...

เริ่มที่ประเด็น “มรดกโลกคืออะไร ?” ทั้งนี้ ข้อมูลจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ระบุว่า, “มรดกโลกคือสถานที่” ซึ่งอาจจะเป็นป่าไม้ ภูเขา ทะเลสาบ ทะเลทราย อนุสาวรีย์ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ หรือเมือง ก็ได้ทั้งนั้น ขอเพียงได้รับคัดเลือกให้เป็น ตามเกณฑ์พิจารณาที่กำหนดไว้ตายตัว โดยมีมรดกโลกหลัก ๆ มี 2 ประเภท คือ “มรดกโลกทางวัฒนธรรม” และ “มรดกโลกทางธรรมชาติ” แต่บางแห่งก็เป็นแบบผสมทั้งสองอย่าง

สำหรับมรดกโลกทางวัฒนธรรม เกณฑ์พิจารณาคือ...

เป็นตัวแทนของงานชิ้นเอกจากการสร้างสรรค์อันชาญฉลาดของมนุษย์, เป็นสิ่งที่ มีอิทธิพลถึง ผลักดันให้เกิดการพัฒนาสืบต่อมาในด้านสถาปัตยกรรม อนุสรณ์สถาน ประติมากรรม สวน ภูมิทัศน์ การพัฒนาศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือบนพื้นที่ใด ๆ ซึ่งทรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม, เป็นสิ่งยืนยันถึงหลักฐานวัฒนธรรมหรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือที่สาบสูญไปแล้ว, เป็นตัวอย่างโดดเด่นของสิ่งก่อสร้างอันเป็นตัวแทนการพัฒนาทางวัฒนธรรม สังคม ศิลปกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ, เป็นตัวอย่างโดดเด่นของวัฒนธรรมมนุษย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งสถาปัตยกรรม วิธีการสร้าง การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งเสื่อมสลายได้ง่ายจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมตามเวลา, มีความคิด ความเชื่อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์ มีความโดดเด่นยิ่งในประวัติศาสตร์

ส่วนมรดกโลกทางธรรมชาติ เกณฑ์คือ...

เป็นตัวอย่างที่เด่นชัดของการเป็นตัวแทนในวิวัฒนาการสำคัญในอดีตของโลก เช่น ยุคสัตว์เลื้อยคลาน ยุคน้ำแข็ง, เป็นตัวอย่างที่เด่นชัดในการเป็นตัวแทนของขบวนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางธรณีวิทยาหรือวิวัฒนาการทางชีววิทยา และปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่กำลังเกิดอยู่ เช่น ภูเขาไฟ เกษตรขั้นบันได, เป็นแหล่งที่เกิดจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์หายากหรือสวยงามเป็นพิเศษ เช่น แม่น้ำ น้ำตก ภูเขา, เป็นถิ่นที่อยู่ของสัตว์และพันธุ์พืชหายากหรือที่ตกอยู่ในสภาวะอันตราย แต่ยังคงดำรงชีวิตอยู่ได้ รวมถึงระบบนิเวศที่รวมความหนาแน่นของพืชและสัตว์ที่ทั่วโลกสนใจ

สถานที่ที่เป็นมรดกโลก จะถูกประเมินทุก 3 ปี ซึ่งได้เป็นแล้วก็อาจถูกถอดถอนได้ หากเสื่อมโทรม-แปรเปลี่ยนไปจากเกณฑ์ ซึ่ง อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรีอยุธยา ในไทย ที่ ได้เป็นมรดกโลก ที่ผ่านมาก็มียาวนานเป็นห้วง หวัน ๆ กันว่าอาจจะเจอถอด โดยในไทยนั้นมีมรดกโลกแล้ว 5 แห่ง อีก 4 แห่งคือ... อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร, แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร, อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ป่าดงพญาเย็น

ขณะที่ปัจจุบันทั่วโลกมีมรดกโลก 830 แห่ง อยู่ใน 138 ประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม 644 แห่ง เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ 162 แห่ง และอีก 24 แห่งเป็นแบบผสมทั้งสองประเภท

ทั้งนี้ องค์การสำคัญที่เกี่ยวกับ “มรดกโลก” คือ “องค์การยูเนสโก” ภายใต้ “อนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก” โดยมี “คณะกรรมการมรดกโลก” เป็นตัวจักรในการพิจารณาการเสนอสถานที่ต่าง ๆ จากประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกภาคี และมี “กองทุนมรดกโลก” เป็นคลังขับเคลื่อนสำคัญ ในเรื่องนี้ โดยกองทุนนี้รายได้มาจากค่าบำรุงประจำปีของสมาชิกรัฐภาคี เงินบริจาคจากประเทศต่าง ๆ องค์การ ตลอดจนบุคคลทั่วไป

กับประเด็น “เป็นมรดกโลกแล้วได้อะไร ?” ก็กองทุนมรดกโลกนี้แหละสำคัญ !! ทั้งนี้ จากข้อมูลในบทความในอินเทอร์เน็ต โดย ดร.วิชาญ จิตวิจิตร ณ ณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ระบุว่า... สิ่งทีกองทุนมรดกโลกมีให้แก่ประเทศหรือรัฐภาคี กับสถานที่ “มรดกโลก” ได้แก่.....

ให้คำปรึกษา ให้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ อุดหนุนทางการเงิน ในการดำเนินการรักษาในขั้นต้น, การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญ ข่างเทคนิค แรงงานฝีมือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการ ให้เงินอุดหนุนรายปี เพื่อดำเนินการอนุรักษ์, ช่วยเหลือเร่งด่วนในการจัดการกับภัยพิบัติภัยธรรมชาติรุนแรงต่อมรดกโลก เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด อุกภัย, ช่วยกำหนดสถานที่ที่มีคุณลักษณะของมรดกโลก การคุ้มครองรักษา และการฟื้นฟูสภาพมรดกโลก, จัดประชุมในระดับนานาชาติและภูมิภาคเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์มรดกโลก ตลอดจนการประชุมระดับชาติ การจัดตั้งสมาคม และการประชาสัมพันธ์เพื่อการปกป้องอนุรักษ์สถานที่อื่นทรงคุณค่า

กรณีเงินอุดหนุน-เงินกู้ กับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรีอยุธยาในไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ได้ทำโครงการเสนอขอเพื่อใช้พัฒนาอุทยานฯ วงเงินกว่า 2,000 ล้านบาท แต่เพิ่งได้มาแค่บางสวนเมื่อปีที่แล้ว

นอกจากนี้ ความภูมิใจของคนในประเทศที่มี “มรดกโลก” สถานที่ที่เป็นมรดกโลกก็จะเป็นตัวช่วยเสริมที่สำคัญให้ประเทศที่มี “มีโอกาสสร้างรายได้เขาประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น”

นี่แหละ...สิ่งที่จะได้ตามกติกากาการมี-การเป็น “มรดกโลก”

ส่วนใครจะได้อะไรทับซ้อนด้วยหรือไม่...ก็เป็นอีกเรื่อง ?!?!?

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ติดตามข่าวข่าวอื่น ๆ ได้ที่ : <http://www.openmm.com/lifestyle/index.html>